

Pressmeddelande

Stockholm, den 11 maj 2016

Chiles president överlämnar staty av hjälte- diplomaten Harald Edelstam till Riksdagen

Under en ceremoni i Riksdagen i dag överlämnande Chiles president, Michelle Bachelet, en byst av den svenske hjältediplomaten Harald Edelstam som tack för hans humanitära insatser under kuppen i Chile 1973 där han räddade mer än 1 500 liv.

Under sitt statsbesök i Sverige avtäckte president Michelle Bachelet en byst av Harald Edelstam under en ceremoni där Riksdagens talman, Urban Ahlin stod värd. President Bachelet och Harald Edelstams sondotter och ordförande i Stiftelsen Harald Edelstam talade i närvaro Deras Majestäter Konungen och Drottningen samt statsminister Stefan Löfven. Bysten är gjord av den chilenske konstnären Luciano Escanilla och den avtäcktes i Riksdagens rum som bär namnet ”Den goda gärningen”.

”Det finns betydande människor vars arbete och värderingar ger avtryck i tiden och lever kvar i samhällets medvetande. Både som chilenska och president i Chile kan jag säga, utan att tveka, att Harald Edelstam är en av dem. Han satte sin egen säkerhet på spel när han räddade latinamerikaners och svenskers liv i Chile under militärdiktaturen. Därför har han en plats i våra hjärtan. Han är fortfarande ett föredöme när det gäller sanning och solidaritet samt i försvaret och skyddet av förföljda. Folke Bernadotte, Raoul Wallenberg och Dag Hammarskjöld är andra svenskar som har en plats i historien för den vänskap de visat andra nationer. Tillsammans med Harald Edelstam har de bidragit till Sveriges insatser för världen när det gäller mänskliga rättigheter och fred”, säger Chiles president, Michelle Bachelet.

Diplomaten och ambassadören Harald Edelstam (1913-1989) är mest känd för att ha räddat livet på ett stort antal människor under och efter Augusto Pinochets militärkupp i Chile 1973. Edelstam är även känd för att under andra världskrigets senare del ha räddat livet på ett hundratal norska motståndsmän och judar i det naziöckerade Norge. Han utmärkte sig som diplomat genom sin kompetens, sitt mod och sitt civilkurage in kampen och försvaret av de mänskliga rättigheterna. Edelstam var en tidig förespråkare och symbol för vad som idag kallas "R2P - Responsibility to Protect", en diplomati engagerad i försvaret av de mänskliga rättigheterna och hans minnesvärda handlingar bidrog till att rädda mer än tusen liv.

”Det känns viktigt att min farfar hedras på detta sätt. Det betyder mycket för familjen men också för de många människor som har farfar att tacka sina liv för och har honom som förebild. Det bidrar också till att inspirera människor att våga visa civilkurage i svåra, utsatta situationer, men också att inspirera till ledarskap inom försvaret av mänskliga rättigheter. Det känns också viktigt att svenska regeringen mottar denna gåva och att den placeras bredvid Raoul Wallenberg i den svenska Riksdagen”, säger Caroline Edelstam, barnbarn till Harald Edelstam och medgrundare till Stiftelsen Harald Edelstam.

Chile har tidigare hedrat Harald Edelstam 1993 postumt med Chiles högsta civila orden, Bernardo O’Higginsorden som delas ut till icke-chilenska medborgare. Chiles dåvarande president, Patricio Aylwin, överlämnade orden till Harald Edelstams sondotter under en ceremoni i Stockholms konserthus.

Vidare anordnade parlamentet i Chile 2009 en ceremoni i deputerandekammaren in plenum för att hedra Harald Edelstam där samtliga partier närvarade tillsammans med en delegation bestående av bland annat Caroline Edelstam från Stiftelsen Harald Edelstam. I samband med det skrev president Michelle Bachelet under ett upprop till stöd för Edelstampriset.

Stiftelsen Harald Edelstam

Stiftelsen Harald Edelstam administrerar Edelstampriset som delas ut för exceptionella insatser och stort civilkurage till försvaret av de mänskliga rättigheterna. Vidare uppmuntrar stiftelsen till civilkurage i ambassadör Harald Edelstams anda och arbetar med opinionsbildning och påverkansarbete, utbildning och information, forskning och observation inom försvaret av mänskliga rättigheter. Nästa Edelstampris delas ut den 15 november 2016.

Stiftelsen står för en humanistisk livssyn, som grundar sig på de värderingar och principer, som i huvudsak kommer till uttryck i FN:s förklarings om de mänskliga rättigheterna av år 1948 med efterföljande konventioner och internationellt accepterad folkrätt. Stiftelsen är en politiskt och religiöst obunden organisation.

Edelstampriset

Edelstampriset (The Edelstam Prize) är ett Sverigebaserat, internationellt monetärt pris som delas ut av Stiftelsen Harald Edelstam vartannat år. Edelstampriset delas ut för exceptionella insatser och stort civilkurage till försvaret av de mänskliga rättigheterna. Nästa pris delas ut i Stockholm den 15 november 2016.

Pristagare till Edelstampriset kan vara enskilda personer eller personer som representerar en regering eller en nationell eller internationell organisation, som i handling har agerat i Harald Edelstams anda i ett land/länder där brott mot mänskliga rättigheter har begåtts, enligt internationell lag, av en regim eller annan stark maktutövare. De ska ha visat stor förmåga att snabbt analysera en komplex situation och hitta vägar, även på ett okonventionellt och kreativt sätt, för att i praktisk handling försvara mänskliga rättigheter och ska i en sådan svår eller tumultartad situation ha handlat på ett sätt som haft avgörande betydelse för många utsatta människor eller direkt räddat människors liv. Civilkuraget är en central parameter i urvalet av en vinnande kandidat.

Juryn

Caroline Edelstam, barnbarn till Harald Edelstam och medgrundare av Edelstampriset är ordförande i den internationella prisjuryn. Nordamerika representeras av domare **Louise Arbour**, tidigare FN:s kommissionär för mänskliga rättigheter, domare **Shirin Ebadi** som tilldelades Nobels Fredspris 2003 för hennes insatser för demokrati och mänskliga rättigheter, representerar Asien och Moçambiques tidigare premiärminister, **Pascoal Mocumbi** representerar Afrika. Oceanien representeras av dr. **Philp Alston**, FN:s specialrapportör för extrem fattigdom och mänskliga rättigheter och Europa representeras av tidigare domare **Baltasar Garzón**, som arbetade för Spaniens centrala brottmålsdomstol och som konsekvent kämpar för de mänskliga rättigheterna. Baltasar Garzón är mest känd för att han angav den chilenske presidenten, general Augusto Pinochet, för de påstådda dödsfallen och tortyr av spanska medborgare. Dr. **Luis Moreno-Ocampo**, före detta chefsåklagare i Internationella Brottmålsdomstolen (ICC) representerar Latinamerika.

För ytterligare information, vänligen kontakta

Caroline Edelstam, ordförande i Stiftelsen Harald Edelstam

Tel: +46 (0)706 98 72 23, e-post: caroline.edelstam@edelstamprize.org

Webb: www.edelstamprize.org / www.edelstam.org